

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS PAŽANGOS DEPARTAMENTO
BIUDŽETO IR ES STRUKTŪRINĖS PARAMOS SKYRIUS**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO KODEKSO 6.881 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-3406**

2016-01-18 Nr. NV-171

Vilnius

Projekto rengėjas – Finansų ministerija.

Projekto tikslas, esmė – Finansų ministerija siūlo nepritarti Seimo narių Vytauto Gapšio, Viktoro Fiodorovo, Valdo Skarbaliaus ir Dariaus Ulicko įregistruotam Civilinio kodekso 6.881 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui, kuriuo siūloma nustatyti, kad jei kreditavimo sutartyje yra taikomos kintamos palūkanos, kurias sudaranti kintamoji palūkanų dalis tampa neigiamą – ji negalėtų būti keičiama jokia didesniu dydžiu, kaip prieštaraujančiam sutarties laisvės principams.

Derinimas – Teikiamas patikslintas pagal 2015 m. gruodžio 22 d. Ministerijų atstovų pasitarimo metu pateiktas Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pastabas nutarimo projektas.

Dalykinio vertinimo išvada: Teikiamas projektas iš esmės atitinka Vyriausybės reglamento reikalavimus.

Skyriaus vedėja

Lina Liubauskaitė

Lina Liubauskaitė, tel. 8 706 63 859, el. p. lina.liubauskaite@lr.lt

2016-01-12
dataG-318
Nr.

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2016-01- // Nr. (7.59-02)-5K-1527400)-6K-

1600186

Į 2015-12-22 Nr. 51 19

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Finansų ministerija teikia patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.881 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3406“ projektą (toliau – nutarimo projektas).

Nutarimo projektas 2015 m. gruodžio 22 d. buvo svarstytas Ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) pasitarime. Nutarimo projektas patikslintas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento 2015 m. gruodžio 16 d. išvadoje Nr. NV-4056 pateiktas pastabas.

Nutarimo projekte siūloma nepritarti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.881 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-3406 dėl nutarimo projekte išdėstytų priežasčių.

Nutarimo projektas neprieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, Europos Sąjungos teisei. Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, nutarimo projekto poveikio vertinimas neatliktas.

Nutarimo projektą parengė Finansų ministerijos Finansų rinkų politikos departamento (direktorius – Sigitas Mitkus, tel. (8 5) 239 0070) Kredito ir mokėjimų rinkų skyriaus (vedėja – Toma Stašaitytė, tel. (8 5) 239 0158, el. p. toma.stasaityte@finmin.lt) vyr. specialistė Agnė Grigaitė, tel. (8 5) 219 4482, el. p. agne.grigaite@finmin.lt.

PRIDEDAMA. Nutarimo projektas, 1 lapas.

Finansų ministras

Rimantas Šadžius

A. Grigaitė, tel. (8 5) 219 4482, el. p. agne.grigaite@finmin.lt

2. Lydrastis_LRV(2)

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO KODEKSO 6.881 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-3406**

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2015 m. spalio 28 d. sprendimo Nr. SV-S-1245 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 3 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Nepritarti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.881 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-3406 (toliau – projektas) dėl šių priežasčių:

1. Projektu siūloma nustatyti, kad jeigu pagal kreditavimo sutartį yra taikomos kintamosios palūkanos, kurias sudaranti kintamoji palūkanų dalis tampa neigiama, skaičiuojant bendrą palūkanų sumą, ji negali būti keičiama didesniu dydžiu. Pažymėtina, kad siūlomas teisinis reguliavimas neatitinka sutarties laisvės principo, įtvirtinto Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – Civilinis kodeksas) 6.156 straipsnyje, ir Civilinio kodekso 6.872 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos kreditavimo sutarties šalių teisės susitarti dėl palūkanų už naudojimąsi paskolos suma dydžio ir jų mokėjimo tvarkos.

Atkreiptinas dėmesys, kad palūkanų dydis paprastai skaičiuojamas kompleksiskai, vertinant daugelį veiksnių, rizikas, iškilsiančias sutarties vykdymo metu, taip pat atsižvelgiant į aplinkybes, priklausančias nuo kredito sumos, kredito grąžinimo termino, prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonių ir pan. Atsižvelgiant į tai, projektu siūlomas vienos palūkanų dydžio dedamosios išskyrimas bei palūkanų nustatymo metodų ribojimas imperatyviomis įstatymo nuostatomis laikytinas nepakankamai pagrįstu ir proporcingu siekiamam tikslui.

2. Projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kad, EURIBOR nukritus žemiau nulio, bankai pradėjo keisti tipines sutartis ir sutartyse savo nuožiūra didinti kintamąją palūkanų dalį. Pažymėtina, kad Civilinio kodekso 6.189 straipsnyje yra įtvirtintas sutarčių privalomumo principas (*pacta sunt servanda*). Pagal šio straipsnio 1 dalį teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią, t.y. šalims yra privalomi sutartimi priiimti įsipareigojimai ir šių įsipareigojimų jos privalo laikytis. Tais atvejais, kai tokias sutartis sudaro vartotojai ir bankai ar kitos kredito įstaigos, jos, vadovaujantis Civilinio kodekso 6.228¹ straipsnio 1 dalimi, turėtų būti kvalifikuojamos kaip

vartojimo sutarys. Atkreiptinas dėmesys, kad bankams ar kitoms kredito įstaigoms nesilaikant vartojimo sutartyse nustatytų įsipareigojimų, vartotojai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 47 straipsnio 3 dalimi, turi teisę kreiptis į teismą arba į vartojimo ginčus ne teismo tvarka nagrinėjančią instituciją – Lietuvos banką. Atsižvelgiant į tai, projektu siūlomos nuostatos yra perteklinės.

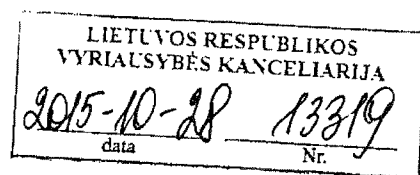
Ministras Pirmininkas

Finansų ministras

Rimantas Šadžius
Finansų ministras

2016.1.11

FM Tiesės departamento
direktorius
Gediminas Užubalis
2016-01-08

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO VALDYBA

SPRENDIMAS DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ IŠVADŲ

2015 m. spalio 28 d. Nr. SV-S-1245
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo valdyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsniu ir atsižvelgdama į Seimo Biudžeto ir finansų, Sveikatos reikalų, Teisės ir teisėtvarkos komitetų siūlymus, n u s p r e n d ž i a:

Prašyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateikti Lietuvos Respublikos Seimui išvadas dėl šių įstatymų projektų:

9 1. Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-644.

14 2. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.655 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3055.

9 3. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.881 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3406.

24 4. Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 2 ir 45 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 15² ir 15³ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIP-3558.

24 { 5. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. VIII-1864 28 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir 50 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3560.

6. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.18, 2.19 ir 3.229 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3561.

Seimo Pirmininkė

Loreta Graužinienė

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO KODEKSO 6.881 STRAIPSNIO
PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Europos centriniam bankui (toliau -ECB) toliau įgyvendinant ekonomikos skatinimo politiką žemiau nulio krito tam tikro laikotarpio EURIBOR, t. y., tapo neigiamu. Tai, be abejo, turėjo didelį poveikį paskolas su kintamomis palūkanomis Lietuvoje turintiems asmenims. EURIBOR nukritus žemiau nulio, bankai pradėjo keisti tipines sutartis ir sutartyse savo nuožiūra didinti neigiamą kintamąją palūkanų dalį, nurodydami, kad jei kintamoji palūkanų dalis yra neigiama, laikoma, kad kintamoji palūkanų dalis lygi nuliui. Tokiu būdu bankai klientų sąskaita siekia apsidrausti bei sumažinti savo rizikas, kadangi ankstesniais metais sudarytose sutartyse tokios nuostatos nebuvo.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Seimo nariai.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:

Šiuo metu Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.881 str. nereglamentuoja kaip turi būti skaičiuojamos palūkanos esant neigiamam kintamųjų palūkanų dydžiui.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Siūloma, kad Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse būtų įtvirtinta nuostata, kad jeigu kreditavimo sutartyje yra taikomos kintamosios palūkanos, kurias sudaranti kintamoji palūkanų dalis tampa neigiama, skaičiuojant bendrą palūkanų sumą, ji negali būti keičiama didesniu dydžiu.

Atkreiptinas dėmesys, kad 2015 m. balandžio 23 d. Lietuvos bankas savo pranešime išsakė nuomonę, kad, jei bendros kliento mokėtinos palūkanos apskaičiuojamos kaip fiksuotos maržos ir kintamo dydžio (pvz., EURIBOR) matematinė suma ir perskaičiavimo metu pastarasis kintamas dydis yra neigiamas, bendros mokėtinos palūkanos turėtų sumažėti tuo neigiamu dydžiu.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Priėmus teikiamą įstatymo projektą neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Priimtas įstatymas kriminogeninei situacijai ir korupcijai įtakos neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Įstatymo įgyvendinimas verslo sąlygoms ir jo plėtrai, tikėtina turės teigiamą naudą, nes bankai privalės taikyti realų kintamųjų palūkanų dydį.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Priėmus įstatymo projektą kitų teisės aktų priimti, keisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymo projekte nėra vartojamos naujai apibrėžtos sąvokos.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus:

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:

Įstatymui įgyvendinti įgyvendinamųjų teisės aktų nereikės.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Įstatymui įgyvendinti papildomų biudžeto lėšų nereikės.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Įstatymo projekto rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno *Eurovoc* terminus, temas bei sritis:

„EURIBOR“, „kintamosios palūkanos“, „paskola“, „bankai“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:

Nėra.

Seimo nariai

Vytautas Gapšys
Viktoras Fiodorovas
Valdas Skarbalius
Darius Ulickas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
CIVILINIO KODEKSO 6.881 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2015 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 6.881 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 6.881 straipsnį nauja 2 dalimi:

„2. Kreditavimo sutartyje yra nustatomos fiksuotosios palūkanos arba kintamosios palūkanos. Jeigu kreditavimo sutartyje yra taikomos kintamosios palūkanos, kurias sudaranti kintamoji palūkanų dalis tampa neigiamą, skaičiuojant bendrą palūkanų sumą, ji negali būti keičiama didesniu dydžiu.“

2. Buvusią 6.881 straipsnio 2 dalį laikyti atitinkamai 3 dalimi.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teikia

Seimo nariai

Vytautas Gapšys

Viktoras Fiodorovas

Valdas Skarbalius

Darius Ulickas

LIETUVOS RESPUBLIKOS
CIVILINIO KODEKSO 6.881 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2015 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 6.881 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 6.881 straipsnį nauja 2 dalimi:

„2. Kreditavimo sutartyje yra nustatomos fiksuotosios palūkanos arba kintamosios palūkanos. Jeigu kreditavimo sutartyje yra taikomos kintamosios palūkanos, kurias sudaranti kintamoji palūkanų dalis tampa neigiama, skaičiuojant bendrą palūkanų sumą, ji negali būti keičiama didesniu dydžiu.“

2. Buvusią 6.881 straipsnio 2 dalį laikyti atitinkamai 3 dalimi.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teikia

Seimo nariai

Vytautas Gapšys

Viktoras Fiodorovas

Valdas Skarbalius

Darius Ulickas

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos finansų
ministerijai

2016-01-19 Nr. (1.6.) NT-45
I 2016-01-12 Nr. (7.59-02)-5K-1527400)-6K-1600186

Kopija
Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO KODEKSO 6.881 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-3406“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi po 2015 m. gruodžio 22 d. Ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) pasitarimo patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.881 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3406“ projektą, pastabų ir pasiūlymų neturi.

Teisingumo ministras

Juozas Bernatoniš

Ieva Lizūnaitė, (8 5) 266 2936, el. p. ieva.lizunaite@tm.lt

Originalas nebus siunčiamas

10

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS CIVILINIO KODEKSO 6.881 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIIP-3406(TOLIAU – Įstatymo projektas Nr. XIIP-3406)
“ PROJEKTO (TOLIAU – Nutarimo projektas)
(LRV Nr.15-0187-01-IS) (TAIS Nr.15-12649(2))**

2015-12-16 Nr. NV-4056
Vilnius

Įvertinę Nutarimo projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir siūlymus:

1. Iš Įstatymo projekto Nr. XIIP-3406 Aiškinamojo rašto galima daryti išvadą, kad Įstatymo projektu Nr. XIIP-3406 siūloma išspręsti problemas ne tik kai naujai sudaromos kreditavimo sutartys arba šalys kartu susitaria pakeisti tam tikras nuostatas, bet taip pat ir kai bankų iniciatyva keičiamos tipinės sutartys ir bankai savo nuožiūra keičia sudarytas sutartis didindami neigiamą kintamąją palūkanų dalį. Vadovaujantis CK 6.199 straipsniu, sutartis turi įstatymo galią bei sutarties nuostatos turi būti taikomos (abiem šalims yra privalomi/imperatyvūs sutartimi priimti įsipareigojimai ir šių įsipareigojimų jos privalo laikytis), jei sutarties šalys nesusitarė kitaip. Todėl siūlytina Nutarimo projekto 2 punkte pasisakyti būtent šiuo aspektu.

2. Nutarimo projekto 2 punkte nurodoma, kad vartotojų teisės ginančios institucijos turi teisę įstatymų nustatyta tvarka kontroliuoti vartojimo sutarčių standartines sąlygas ir ginčyti nesąžiningas jų sąlygas. Pažymėtina, kad tai nebuvo užtikrinta, todėl Įstatymo projekto Nr. XIIP-3406 rengėjai ir pateikė šį teisės akto projektą Seimui. Nei Įstatymo projekto Nr. XIIP-3406 aiškinamajame rašte, nei Nutarimo projekto nuostatose, lydimajoje medžiagoje nėra nurodyta, kokių veiksmų ėmėsi (imasi/imsis) vartotojus ginančios institucijos dėl nurodytų problemų. Todėl siūlytina Nutarimo projekto 2 punkte pasisakyti ir dėl šių nurodytųjų aspektų.

2 - ojo teisinės ekspertizės skyriaus vedėja

Ieva Peciukonienė

Siūlau įtraukti į Vyriausybės posėdžio (pasitarimo) darbotvarkės projektą

2016-01-21

Dėl Civilinio kodekso 6.881 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3406 (Nr. 15-0187-01-IS) (15-12649(3))

Pranešėjas: finansų ministras R. Šadžius

Dalyvauja: FM Finansų rinkų politikos departamento Kredito ir mokėjimų rinkų skyriaus vyriausioji specialistė A. Grigaitė

Klausimo kuratorius: V.Pavardė, parašas

Posėdžių rengimo skyriaus
vyriausioji specialistė
E. Skodminienė

Skodminienė - 2015-12-16

<p>Apsvarstyta ministerijų atstovų pasitarime</p> <p><u>2015-12-22</u> (data)</p>	<p>Ministerijų atstovų pasitarimo protokolo išrašas</p> <p>1. Pasiūlyti FM atnaujinti į TD pastabas. 2. Patvirtinti projektą pristatyti Vyriausybės posėdžiui A dalyje. 2015-12-22 <i>Skodminienė</i></p>
<p>Informacija apie projekto svarstymą Vyriausybės pasitarime ar/ir Vyriausybės posėdyje</p>	